

Új életünk szülte és harcosa a magyar film!

Három új filmünk bemutatásával kezdődik ma Szegeden a Magyar Filmhét

Szeged kulturális életében ünnepi esemény kezdődik a mai napon: a Magyar Film Hete. A magyar filmgyártás szempontjából nagy fordulatot jelent az a tény, hogy eljuthatunk odáig — filmhetet rendezhetünk. Ez a tény azt jelenti, hogy a magyar filmgyártás már erősen áll a lábán, s olyan alkotások sorozatával léphet dolgozó népiünk elé, amelyek büszkén hirdetik kultúrforradalmunkat ezen a területen elért eredményeit.

A magyar játékfilmgyártás fejlődéséről sokat tud már a dolgozó nép. Nem érdektelen azonban, ha megismerkedünk a magyar filmművészetnek olyan területével is, amely egyre származóbb magasságok felé tör, egyre fokozódó jelentőséggel lép be a filmművészet területére. Ez a terület: a dokumentum és népszerű tudományos film művészete, amelynek alkotása a ma Szegeden bemutatásra kerülő „Vadvízország” című Kossuth-díjas film is.

A magyar filmgyártásban nem tekinthet túlságosan hosszú múltra vissza ez a művészeti ág. Lényegében csak a filmgyártás átalakításával indult el útjára — s felhasználva a szovjet filmművészetnek ezen a téren elért kiváló eredményeit és személyes segítségét, rövid néhány év alatt jelentős eredményekről adhatunk számot a dokumentum filmek és népszerű tudományos filmek készítői.

Beszéljünk csak néhány kiemelkedő eseményről. Arról, hogy a Karlovj-Varyban az elmúlt év nyarán megtartott filmfesztiválon nagy nemzetközi versenyben a magyar „Anyag szerkezete” című

film, mint a legjobb oktatófilm a népszerű tudományos filmek oklevélét nyerte el. Vagy beszéljünk arról, hogy Homoki Nagy István „Egy kerecsen-sólyom története” című filmje a Szovjetunióban, a népi demokratikus országokban, de még a haladó nyugati közvélemény előtt is óriási sikert aratott és a haladó nyugati lapok, mint a filmgyártás új, nagyszerű eredményét ismertették hosszú cikkeikben.

Mindezek után készítette el dr. Homoki Nagy István a szegedi Fehértó rendkívül izgalmas állat- és növényvilágáról szóló filmjét, a „Vadvízországot” — amely a Magyar Filmhét megnyitójaként kerül bemutatásra Szegeden — s amelyért a legnagyobb magyar kitüntetések egyikeben, Kossuth-díjban részesült.

A magyar dokumentum és népszerű tudományos filmgyártás gyorsirami fejlődése új, nagyszerű feladatok megoldására készítette ezeket a filmeknek az íróit, rendezőit. A Magyar Híradó és Dokumentum Filmgyárban most készül egy rendkívül érdekes, színes film, amely Munkácsy Mihály művészetével ismerteti meg a kultúra iránt egyre nagyobb érdeklődést tanúsító dolgozó tömegeket. Ugyancsak most készül a Tisza vidékének életét bemutató színes film. Egész estét betöltő színes dokumentum filmen öröklük meg szociális építésünk nagyszerű alkotásait, Szálánvárost, Inotát, a budapesti földalatti gyorsvasutat. Film készül a színek szerepéről természetben és a „Vadvízország” Kossuth-díjas rendezője is nekifutott már új filmje előkészítésének, amelyben az erdők rendkívül érdekes életét mutatja be.

Szólunk kell még a Magyar Híradó és Dokumentum Filmgyár munkájának ismertetéseként a magyar rajzfilmgyártásról, amelynek első alkotása az „Egy kis kakas gyémánt félkrajcárja” című színes film. Ez ugyancsak most kerül Szeged mozilátogató közönsége elé a ma kezdődő Magyar Filmhéten. Az első eredmények után most már gyors ütemben készülnek a további rajzfilmek. A rajzfilm stúdióban most az „Erdő sportverseny” című igen mulatságos és tanulságos filmet dolgoznak.

A Magyar Híradó és Dokumentum Filmgyár munkájának ismertetéseként nem feledkezhetünk meg a magyar filmgyártás büszkeségéről: a magyar plasztikus film megszületéséről. Az első magyar plasztikus filmek a színes „Állatkerti sétá” és az „Artistavízsga” már elkészültek s Budapesten most folyik az első plasztikus mozi építési munkája, hogy néhány napon belül a Szovjetunió után Európában másodiknak Magyarországon is megnyissa kapuit a dolgozók előtt.

A Magyar Híradó és Dokumentum Filmgyár mind nagyobb ütemben fejlődő munkáját egyre nagyobb mértékben segíti az a szeretetteljes támogatás, amit a dolgozók napjaink véleményeikre a film készítőinek. A dolgozók és a film művészeinek ez a szoros kapcsolata a biztosítéka annak, hogy a filmművészetnek ez a nálunk még a múltban ismeretlen területe a dolgozók egyre szélesebb tömegeit hódítja meg.

K. Z.

Ma ünnepi megnyitólőadás a szegedi Szabadság- és Vörös Csillag-moziban

A Magyar Filmhét megnyitása alkalmából ma, csütörtökön este 7 órai kezdettel rendeznek előadást a szegedi Szabadság-moziban. A előadást a Magyar Híradó és Dokumentum Filmgyár, valamint a Mozgóképzem Vállalat rendezi. Ezalkalommal mutatják be a „Vadvízország” című új, magyar színes természet tudományos filmünket és „A kis kakas gyémánt félkrajcárja” című első magyar színes rajzfilmünket. A előadást a szegedi Fehértó rendkívül izgalmas állat- és növényvilágáról szóló filmjét, a „Vadvízországot” — amely a Magyar Filmhét megnyitójaként kerül bemutatásra Szegeden — s amelyért a legnagyobb magyar kitüntetések egyikeben, Kossuth-díjban részesült.

A szegedi Vörös Csillag-moziban ugyancsak a Magyar Filmhét alkalmából mutatják be este 6 és 8 órai kezdettel az „Ütközet békében” című új magyar filmünket. Ez az első filmünk, amely a magyar néphadsereg életével foglalkozik. A filmet a további napokon a szegedi Szabadság-mozi játssza.

Vadvízország

FILM A SZEGEDI ÚJFEHÉRTÓ MADÁRVILÁGÁRÓL

A „Vadvízország” a szegedi Új-fehértó vizalatti és vízfeletti állatvilágát mutatja be. Messze északra, a sarkkör táján fészkelő madarak tömegei gyűlnek össze a Szeged melletti gyvizekre. Az ébredő tavasz és az ősz közötti időben mutatja be a film a madársziget népet. Új életek születnek a nedves zombók között. A szigetek rétejei vi-

A „Vadvízország” két „szereplője” rágerdő illatozik. Alkalmas fészkelőhelyet keresnek maguknak a guli-pánok, cankák, godák, megindul a költés. A pusztai sziget benépesül védtelen madárronthonokkal. Kivirágzik az élet a sokféle madártörzsből, de hirtelen veszély fenyegeti a madársziget népet. Megjele-

nik a féltelmes görény, amely már hetek óta pusztítja a madarakat. Egyik madár a másikat riasztja. Egyedül védekezők most a gyors menekülés. A görény prédára les. Szimatol a madártörzsek után. A kiharapott tojásokban egymásután pusztulnak el a most éledő madárfiókák.

A nádi sürűben kikelték a kis vízicsibék. A kicsiket hívogatja a langyos víz, a nádas mélye. A nádszálak közé szötte fészket a nádírgó. Pár méterrel odább szorgalmasan költ szomszédja is. Fészülten lesi őket a kakuk, a hírhedt tojáscsémpész. Míg a nádírgó életem után néz, a kakuk villámgyors mozdulattal ellop egy tojást. Helyébe sajátját csempészi. Hetek muiva a fészkekben kikel a kakukporonty és vízbőlöki fészkeltestvéreit. Ilyen életképek hozzák közel a nézőkhöz ezt a sajátos világát. Amikor a film utolsó jeleneteiben a származás vándorok elhagyják az őszülő tájat, sajnáljuk, hogy meg kell válnunk „Vadvízország”-tól.

A magyar filmgyártás új alkotása jelentős lépés a természet tudományok széleskörű elterjesztéséhez. A film alkotója művéért 1952-ben Kossuth-díjat kapott.

A „Vadvízország” című filmmel egy műsorban szerepel a „Kis kakas gyémánt félkrajcárja”, kisfilmgyártásunk első színes rajzfilmje. Kisfilmünk megtanít arra, hogyan kell harcolni az igazságért, amely mindig győzelmet arat. Arról szól a film, hogyan szerezte vissza a gonosz királytól jogos tulajdonát, a gyémánt félkrajcárt a furfangos kis kakas.

Szirtes Ádám, az „Ütközet békében” című film főszereplője.

mert nem méltó hozzájuk. Csakhamar meggyőződik tévedéséről: újonctársai meleg szeretettel üdvözlöik.

A politikai tiszt szavai nyomán felismeri, hogy nem a közösség taszította el őt magától, hanem ő maga járt külön utakon. András felragyogó szemében tükröződik, hogy tudja már, mi a teendője.

Egy év múlva rá sem lehet ismerni a fiúra. Versenyző kedvét helyes irányba terelte a néphadsereg nagy nevelőiskolája. Öntudatos, gerinces embert faragtak belőle és az új bevonulók elé már példaképül lehet állítani.

Beke András alakjában sokan magukra ismernek majd s akik még bevonulás előtt állnak, arra fognak törekedni, hogy ne essenek Beke András hibájában.

Dózsa Marika és Beke András szereplése átvezet a film meséjét és a néphadsereg életéből vett derűs jelenetek tarkítják Beke András katonaelevenek történetét.

Az „Ütközet békében” forgatókönyvét Halász Péter írta, rendező Gertler Viktor, Szirtes Ádám alakítja Beke Andrást, Pécsi Sándor Kossuth-díjas, Bessenyei Ferenc, Molnár Tibor játssza a többi főszerepet. Új színészeket is avat a film, Marika szerepében Szentirmai Éva mutatkozik be a mozilátogatóknak.

A csehszlovák-magyar barátsági szerződés évfordulóján

Művészeti műsorral szerepelt Szegeden a Smetana csehszlovák vonósnygyes

Keddén este a Zenekonzervatóriumban rendezték meg a csehszlovák Smetana együttes nagy érdeklődéssel várt hangversenyét. A kiváló művészeti teljesítményen és zenei élményen túl, amit a hangverseny nyújtott, különös jelentőséget adott ennek az estnek a csehszlovák-magyar barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezmény harmadik évfordulója. Ezen az évfordulón ez a hangverseny is a népek közötti barátság megalósult gondolatának adta újabb bizonyítékát.

A vonósnygyes műsorán Mozart C-dúr, Dvorzak Asz-dúr és Smetana egyik vonósnygyese szerepelt. A fiatal művészekből álló együttes tökéletesen szólaltatta meg ezeket a műveket: nemcsak a technikai megoldások voltak kifogástalanok, de az eltérő zenei stílusok szellemébe való beleélés, a más-más korban élt zeneszerzők különböző mondani valója előadása is mintaszerű volt. Mozart klasszikus formákban felépített dallamainak helyes megszólaltatása után Dvorzak romantikusabb mondanivalója is kiválóan érvényesült.

Jellemző az együttes munkájára a szólások kifogástalan, tökéletes

megszólaltatása. Kamarazenében az egyes szólások tökéletes intonálása elengedhetetlen, nem különös érdem tehát, mégis a csehszlovák együttes pontos, fegyelmezett és minden tekintetben kifogástalan szólámvégelést külön ki kell emelnünk. A tökéletes egyéni játék is elősegítette, hogy az összjáték kifogástalan lehessen. Érdekes és jellemző ebben a tekintetben, hogy a művészek kotta nélkül játszottak: bizonyágát adva, hogy feltétlen urai annak a zenei anyagnak, amelyet előadnak.

A művészek — Novak, Kostecsky, Rybensky Kohaut — jó munkájuk, nagyjértékű zenei teljesítményét a szegedi közönség lelkes tapsokkal köszönte meg. Bebizonyította ez a hangverseny is, hogy a Csehszlovák Népköztársaságban az újszülött zenei munka mennyire eredményes. Ezen túl pedig igazolta, hogy a népi demokratikus országok művészeinek baráti látogatása komolyan segíti a népek barátságára gondolatának megszilárdulását. Eppen ezért az illetékesek fontos feladata, hogy minél többször biztosítsák a baráti országok művészeinek szegedi szereplését is.

(6. l.)

Szocialista együttműködési szerződést kötött a szegedi Nemzeti Színház két nagyüzemmel és a Pedagógiai Főiskolával

Szocializmust építő népünk államosított színházainak új, nehéz és megüsztelő feladata bizta meg: a színpad művészetével szolgálni a magyar nép kommunista szellemében való nevelésének ügyét. Államosított színházaink minden erejüket igyekeznek alba vetni ennek a fontos és szép feladatnak a teljesítésére.

A szegedi színház dolgozói is követni akarják a szovjet színházak példamutatását. A Szovjetunióban a művészek igen szoros kapcsolatot tartanak fenn az üzemek, kolhozok dolgozóival, de ezen túlmenően, maguk a színházak is szoros kapcsolatokat teremtenek azáltal, hogy szocialista versenyszerződéseket kötnek. A szegedi Nemzeti Színház most az elmúlt hetekben a szovjet színházak példájára Rákosi elvtárs 60. születésnapja tiszteletére, majd hazánk felszabadulásának ünnepére szocialista együttműködési szerződést kötött a Szegedi Textilművekkel, az Új-szegedi Kender- és Lenszövő Vállalattal, valamint a Szegedi Pedagógiai Főiskolával.

Ezek a szerződések komoly kötelezettségekkel járnak színházunk és az üzemek, illetve a főiskola számára egyaránt, de ugyanakkor új, mélyebb kapcsolatot jelentenek az üzemi dolgozók és a színház tagjai között.

Az üzemek részéről vállalták, hogy rendszeresen látogatják a színház előadásait és az előadások után vitát rendeznek. A szocialista építést ábrázoló darabokkal kapcsolatosan felmerülő szakmai kérdéseket a színház tagjai fogadják meg.

A Szegedi Városi Tanács vezet a Debreceni Tanácscsal folyó párosversenyben

Az elmúlt évben a Pártkongresszus tiszteletére Szeged Város Tanácsának dolgozói a debreceni Városi Tanács dolgozóit párosversenyre hívták a tanácsok előtt álló feladatok határidő előtti végrehajtására. Az évvégi kiértékelés azt bizonyította, hogy mindkét városi tanács munkáját a párosverseny igen jelentősen előrevitte mind a begyűjtés, mezőgazdaság, pénzügy, beiskolázás stb. területén előirányzott tervek teljesítésében. A munkaverseny lehetővé tette, hogy a versenytársak megismerkedjenek a helyes munkamódszerekkel, amelyek a feladatok végrehajtását tervszerűbbé tették. A szakszervezeti bizottságok is sokat fejlődtek ez idő alatt.

Rákosi elvtárs 60. születésnapjának tiszteletére a két város tanácsa hosszulejratú versenyszerződést kötött az 1952. évi tervek teljesítésére, illetve tülteljesítésére. Az első negyedévi terv teljesítésében Szeged Város Tanácsának dolgozói végeztek eredményesebb munkát. Az ipari, mezőgazdasági, oktatási és egészségügyi osztályok dolgozói az első negyedévesben tervüket lényegesen jobb eredménnyel teljesítették, mint Debrecen Város Tanácsának dolgozói s így 18—13 pontmarásban nyerték meg a versenyt.

A kiértékelés során ismét igen sok jó tapasztalatot nyújtott egymásnak mindkét városi tanács. Újabb segítség a tanácsok előtt álló feladatok hiánytalan megoldásában, a határidő előtti tervteljesítésben.

Május elsején Szegeden mutathozik be a Belügyminisztérium Központi Ének- és Táncegyüttese

Hosszú hónapok óta készül Budapesten az első országos nyilvános szereplésére a Belügyminisztérium Központi Ének- és Táncegyüttese.

A művészegyüttes 170 főből áll. Hetven tagú vegyeskar, 26 tagú tánckar, 16 tagú zenekar, népi hangszerekkel és 56 tagú szimfonikus zenekar dolgozik együtt és készül az országos bemutatóra.

A művészeti vezetők között meg kell említeni Dávid Gyula elvtárs Erkel-díjas művészeti vezetőt, Kal-

már Márton énekkar vezetőt, Járóka Sándor kiváló népi zenekar karnagyát, Böröcz József elvtársat, a tánckar vezetőjét és Róna Frigyes rdsz elvtársat, a szimfonikus zenekar karnagyát.

Az együttes első országos bemutatója május 1-én este 7 órakor Szegeden lesz az újszegedi ligelben lévő 5000 személyt befogadó szabadtéri színpadon. Műsorszámokat Szeged élenjáró dolgozóinak ajánlják, illetve ajándékozzák.

ÜTKÖZET BÉKÉBEN

Első filmünk a néphadsereg életéből

Tüzes gyerekek, olyan „fenegyerek” féle ez a Beke András. Amit egyszer a fejébe vesz, véghezviszi, az bizonyos: Jó tulajdonság a nagy akaraterő, a lendület, De Andrásnál az a baj, hogy hősiességet ösztönöz a hősködéssel.

Elhatározza, hogy felszántja a

Varjas dombot traktorral és hiába próbálnak lelkére hatni jó szavak, a makacs legény nem tudja elterelni szándékától. — A végén persze összetöri a traktort. Ez az eset közvetlenül bevonulása előtt történik.

Este az egrespusztai termelőszo-